Latweeschu Awises.

92. gada gahjums. ○ Isnahk Jelgawâ 7 reises nedeklâ, ari swehtdeenâs.

Maksâ:
Ekspedizijâ sanemot
par 1 gadu . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . . — „ 60 „
par mehn. . . — „ 25 „

Maksâ pa pastu peesûtot:
par 1 gadu . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „
par 1 mehnesi. . — „ 35 „
par 1/4 gadu . . — „ 90 „

Maksâ uz ahrsemem:
par 1 gadu . . 10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „
par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „
par 1 mehnesi . — „ 80 „

Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu rind. 10 k., 1. pusê un tekstâ 30 k.

Adreses mainas maksâ 10 kap.

Numurs maksâ 1 kap.

Redakzija, Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 42. **Ekspedizija**, Katolu eelâ Nr. 40. Tel. 981.
Kantoris: Rigâ, Walmu eelâ 30. Tel. 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 208. **Peektdeen, 9. augustâ.** **1913.**

Swarigakais no satura:

Mahtes walodas aprobeschoschana.
Zirkulars tautskolam.
Meksikas un Sabeedroto Walstu atteezibas saasinas.
Balkani.

Mahtes walodas aprobeschoschana.

Kaut gan mahtes walodai nekreewu skolâs jau lihdſ schim bij wisai maſ teesibu, tàs tagad wehl grib pamasinat, neraugotees uſ to, ka tas atstahj nelabwehligu eespaidu uſ tautas isglihtibu, kas ir ar skaitleem peerahdits un ko rahda ari pati dsihwe.

Tautas apgaismoschanas ministrija, kà Peterburgas laikraksti sino, isstrahdajuſi schaî leetâ jaunus noteikumus. Paskaidrojumu rakstâ par teem wina starp zitu raksta sekoschi:

„Peemehrojot praktikâ 1907. gada 1. nowembra noteikumus, peezu gadu peedsihwojumi rahda, ka eewehrojot winos koti plaschi noteikto mahtes walodas peemehroschanu mahzibu pasneegschanâ un wehlo kreewu walodas sahkumu, pat skolas kursu beiguschee praktiski neeewingrinas kreewu walodas leetoschanâ un tee behrni, kas isstahjas no skolas pirms kursa beigschanas, nereti nepawisam neeemahzas kreewu walodu. Tahdâ kahrtâ weens no scho noteikumu galweneem mehrkeem — isplatit kreewu walodas praschanu starp zittauteescheem un tuwinat winus kreewu tautai — naw sasneegts. Tahds stahwoklis nesaskan ne ar walsts interesem, ne kreewu walodas zeenibu, lai gan schi waloda janostahda peenahzigâ weetâ.

Eewehrojot to, jaunajos noteikumos nosazits, ka mahtes walodâ pirmos gados war pasneegt mahzibas tikai tahdos gadijumos, ja pirms scho diwu mahzibas gadu beigam skolneeki wehl naw spehjigi peesawinatees mahzibas kreewu walodâ.

Lai skolneeki zittautibneeku skolâs ahtraki peesawinatos kreewu walodu, kas dotu eespehju ari pee mahzibu pasneegschanas drihsak pahreet uſ kreewu walodu, isleetojami wisi lihdsekli schis walodas eemahzischanas wislabakai nostahdischanai jau skolas mahzibas pirmajos gados, un weetejai skolu preekschneezibai peenahkas greest sewischku usmanibu uſ walsts walodas eemahzischanu wisâs skolu nodaļâs, apmeklejot pehdejâs pa mahzibas laiku nu ari pee gada eksameneem.

Pedagogiskâ noluhkâ — lai skolneeki pehz eespehjas ahtraki un labaki, saskaņâ ar zittautibneeku skolu usdewumu, peesawinatos skolâs mahzamos preekschmetus — jaunapstiprinato likumu 9. paragrafâ noteikts, ka skolotajeem un skolotajàm, pehz dsimuma kreeweem, kas nodarbojas diwâs semakajâs nodaļâs, jaeepasihstas ar skolneeku mahtes walodu. Paredsot, tomehr gadijumus, ka uſ zittautibneeku skolu brihwajàm weetam noderigu kandidatu no zittauteescheem waj kreewu tautibas personam, kas prot skolneeku mahtes walodu, nepeetiks, atsihts par eespehjamu peelaist skolotaju weetâs kreewu tautibas personas, kuras neprot skolneeku mahtes walodu, greeschot winu wehribu uſ to, ka jaruhpejas, zik tas skolas noluhkeem nepeezeeschams, eepasihtees ari ar skolneeku mahtes walodu.

Schaî paschâ leetâ mums sino wehl sekoscho:

Kà rahdas, tad tautskolu inspektors Tretjakows jau eewed no tautas apgaismoschanas ministrijas isstrahdatos jaunos noteikumus par mahtes un kreewu walodam zittautibneeku skolâs, nemaſ negaididams sawas augstakàs preekschneezibas rihkojumus un paskaidrojumus. —dse—

Sekschseme.

Seeweete walsts deenastâ.

Juhras ministrs eekustinajis jautajumu par seeweeschu eerehdnu pensijas teesibam, kas, kà leekas, nowedis pee to, ka tiks prinzipieli isschkirts un likumu doschanas zeļâ nokahrtots jautajums par seeweeschu peelaischanu walsts deenastâ. Finantschu ministrija, pehz „Now. Wr.“ sinam, schinî leetâ isteikusees sekoschi: Zivildeenasta ustaws no sahkuma nemaſ wispahri neparedseja seeweeschu peenemschanu walsts deenastâ. Bet pamasàm seeweetes sahka peenemt daschu nosaru deenastâ: tautas apgaismoschanas ministrijas pasta un telegrafa u. t. t., pee kam seeweetem peeschkihra ari pensijas teesibas. Bet kas atteezas uſ seeweeschu peenemschanu wispahri zivildeenastâ, likumu doschanas zeļâ tas wehl naw isschkirts, bet tikai atsewischkos gadijumos uſ ministru padomes Wisaugstaki apstiprinatu lehmumu pamata seeweetes peenemtas daschâs waldibas eestahdês, pa leelai daļai kanzelejas peenahkumu ispildischanai. Tadehk, eekam isschkir jautajumu par seeweeschu wispahreju peelaischanu walsts deenastâ, tà ka jautajums ir sareschgits, tas wispirms jaisstrahdà ispaschai starpresoru konferenzei.

Peterburga. Tautas apgaismoschanas ministrs Kaso jau apstiprinajis jaunus noliku mus par zittauteeschu skolam. Nolikumu kodols atstahstits zirkularâ mahzibas apgabalu kuratoreem. Noteikumi **iseet uſ mahtes walodas teesibu saschaurinaschanu pirmmahzibas skolâ, lai drihsak waretu eemahzitees kreewu walodu.**

— Swehtdeenas wakarâ, kà „Den“ sino, Sosnowkas apkahrtnes eedsihwotaji pahrdsihwoja ne masumu ustraukuma. Meschâ, kà jau swehtdeen, bija daudſ zilweku, pa leelai daļai strahdneeki. Ap plkst. 7 wakarâ mescham sahka tuwotees jahtneeku un kahjneeku polizistu nodaļas, kas sahka swilpt un saukt: „Stahjees“, kadehk pastaigajatees sahka steidsigi isklihst. Bet straschniki un gorodowoji kehra wisus rokâ. Nokehra daschas kehlschas, kas bija atnahkuschas uſ satikschanos. Wisus sem konwoja aisweda uſ polizijas eezirkni, kur wairakumu atswabinaja. Pee daschcem isdarija dsihwoklos kratischanas, bet beſ kahdeem resultateem. Guhstischanas eemesli naw sinami. Weeni ranaja, ka ker rasbaineekus, otri — kà streikotajus. Pehdejâs deenâs tanî apgabalâ, starp strahdneekeem isdaritas maſu kratischanas. Pawisam pehdejâs 4 deenâs polizija isdarijusi wairak kà 60 kratischanas, kas pa leelai daļai beiguschâs ar streikotaju aresteschanu.

Slepenee dokumenti.

J. Filipa-Openheima romans.

(Turpinajums.)

— Luise, — baronese teiza: — Atlauj, lai juhs eepasihstinu: — Misters Ginedschs, mifs Deweni. Jums, mister Ginedsch', ir brahlens ar tahdu pat wahrdu Belgijas wehstneezibâ. Es atzeros, mehs ar winu dejojàm pilî.

Ginedschs apsehdàs un sarunajàs par israhdi. Winsch isturejàs koti weenkahrschi. Bet Reisonam nesin kapehz islikàs, ka wina beedrs kaut ko slehpj. Loschas gaiſs bij sawada nemeera pilns. Weenigi tikai Ginedschs sewi jutàs wisai brangi.

Winsch nosehdeja lihdſ israhdes beigam. Reisons redseja ka baronese wehletos atkratitees no neluhgtà apmekletaja.

— Uſ redseschanos, Ginedsch', — winsch teiza: — Mehs droschi ween klubâ redsesimees.

— Warbuht, — Ginedschs atbildeja, ehrmoti pasmaididams.

Kad wini isgahja no teatra, Reisons redseja, ka dahmas newehlas, lai winsch tàs pawada un nonehmàs rihkotees atklahti.

— Juhs warbuht atlaufat man juhs mahjàs apmeklet, — winsch teiza: — Man par kaut ko japarunà ar Fizmorisa jaunkundsi.

— Luhdsu, — baronese laini atbildeja: — Mehs esam apmetuschàs Baterſâ. Ir drusziņ patahlu, bet par to klusi. Es un Luise, mehs mihlam klusumu. Muhsu dsihwoklis ir Frederik-Houſê. Pee tam, kà schkeet, juhs jau ari no tureenes tahlu nedsihwojat.

— Gandrihſ kaiminos, — Reisons atbildeja.

Baronese peepeschi ustrauzàs.

Wineem tuwojàs Ginedschs.

— Rau, kur juhsu beedris, — wina tschukstieja Reisonam: — Es newehletos, ka winsch dsirdetu muhsu adresi. Mehs dsihwojam weentuligi un nemihlam apmekletajus. Sakat waschonam tikai weenkahrschi:

„Mahjup.“

Kad abas dahmas un Reisons eesehdàs kareetê, baronese atweegloti uselpoja un jautaja Reisonam:

— Sakat, waj juhs stahwat tuwâs atteezibâs ar Ginedschu?

— Newaru teikt, ka tas buhtu, — Reisons atbildeja: — Man leekas, ka winam wispahr naw draugu. Winsch ir koti slepens un neweens winu lahga nepasihst.

— Manâ atminâ, — baronese teiza: Ginedschs saistas ar tahdeem apstahkleem, kurus man un Luisei gribetos aismirst. — Warbuht tee ir aisspreedumi, bet ja es buhtu juhsu weetâ, es wehletos pehz eespehjas masak redsetees ar scho zilweku.

— Mehs deesgan reti sateekamees. Weenigi tikai klubâ.

— Jo labak, — baronese noteiza: — Waj ne ta, Luise?

— Ginedschs man nepatihk, — meitene atbildeja: — Kaut gan pateesibâ es ar winu neesmu ne desmit wahrdus runajusi.

Kareete nogreesàs uſ Albert-Rodu, netahl no Reisona dsihwokla.

— Jums jaeenahk pee mums un jaeekosch, — baronese teiza.

— Labpraht, ja atlaujat, — Reisons teiza, raudsidamees uſ Luisi.

Luise neko neatbildeja.

Kareete apstahjàs un wini wisi trihs eegahja namâ.

* * *

Istaba, kurâ apkalpotajs winus eeweda, bij koti plascha un glihti eerihkota.

Pee seenas uſ galda stahweja pudeles un daschadi uskoschamee.

Baronese eesmehkleja un dewàs uſ iseju.

— Pehz stundas zeturkschna es atnahkschu, — wina teiza.

Tad ilgi noskatijàs uſ Luisi un isgahja otrâ istabâ.

Luise peegahja pee galda un sahka ehst.

— Eekoschat, — wina teiza: — Ir schis tas. Ir wiski ar sodu. Jeb waj juhs labak wehletos brendi?

— Neko negribu, — Reisons noteikti atbildeja: — Es atnahzu, lai ar jums parunatos.

Meitene eesmehkeja un dewàs uſ iseju.

— Pehz stundas zeturkschna es atnahkschu, — wina teiza.

Tad ilgi noskatijàs uſ Luisi un isgahja otrâ istabâ.

Luise peegahja pee galda un sahka ehst.

— Eekoschat, — wina teiza: — Ir schis tas. Ir wiski ar sodu. Jeb waj juhs labak wehletos brendi?

— Neko negribu, — Reisons noteikti atbildeja: — Es atnahzu, lai ar jums parunatos.

Meitene eesmehkjàs, pagreesa galwu pret weesi un droschi sanehma wina stingro skatu. Elektriskâ gaisma atspoguļojàs winas matos.

Gehrbusês wina bij tanî pat melnajâ apgehrbâ, kà winâ nelaimigajâ naktî.

— Kapehz juhs tà darijat? — wina jautaja.

— Ko dariju? — Reisons brihnijàs.

— Kapehz pee nopratinaschas juhs par mani neminejat?

— Nesinu, — winsch druhmi atbildeja.

— Juhs zaur to esat krituschi aisdomàs. Juhs droschi ween tapehz leekat pats sewi uſ spehli, laiſtikai mani glahbtu! Kapehz gan tà?

— Es, beſ schaubam esmu besprahtis, — winsch skumji teiza: — Bet waj tad es wareju runat par to, ka juhs bijat Barnesa dsihwokli? Tatschu...

— Ja, no juhsu puses ta ir augstsirdiba, par ko man jums japateizas.

— Man znewajag pateizibas, — winsch gandrihſ rupji atbildeja: — Es tikai gribu sinat, waj esmu darijis pareisi. Gribu, lai juhs pastahstat, kapehz juhs bijat tahda zilweka dsihwokli un wehl ar sagtu atslehgu. Gribu, lai juhs pastahstat, ko sinat par slepkawibu.

— Un tas ir wiss? wina jautaja.

— Waj tad wehl nepeeteek! — winsch ustraukts issauzàs.

Kijewa. Kijewas mahzibas apgabala kurators, isdewis preekschrakstu, ka mahzibas eestahdem obligatoriski jaeegahdajas Purischkewitscha grahmata „Kà skolas sagatawo otro kreewu rewoluziju".

Warschawa. Schinis deenâs Warschawâ eeradees uf sawas radineezes kahsam Amerikas fabrikants Schkops, kursch 25 gadus atpakal atstahjis Kreewiju, neispildidams kara klausibu. Pehz eeraschanàs winsch tuhlin apzeetinats un nodots deenestâ, kaut gan ir jau 46 gadus wezs.

Nikolajewa. Tirdsneezibas ostâ streiko 3000 strahdneeki.

Tomska. Projesschas zeemata tuwumâ lahzis saplehsis 2 semneeku sehnus, kuri meschâ ogojuschi. Lihdf ar wineem meschâ bijuši ari kahda meitene, bet tai palaimejees isbehgt. Weenu no puiseneem lahzis breesmigi apgraužis.

Harbina. 1911. gadâ zelâ no Peterburgas uf Habarowsku pasuda no pasta wagona 200,000 rbl. leels naudas suhtijums. Tagad gluschi nejauschi nahkts wainigajeem uf pehdam: weens no wineem sawu nolaupito daku glabajis tik nemahkuligi, ka wina apkalpotaja manijusi. Ta par atradumu sinojusi un wainigais, kahds pasta eerehdnis Iljins, tuhlin apzeetinats. Lihdf ar to apzeetinats wina beedris, kaukaseetis Ogelad;e, kursch jau 1909. gadâ Samarkandâ peedalijees pee pasta wilzeena aplaupischanas.

Baltija.

Zirkulars tautskolam.

No tautskolu inspektora wairakàm Zehsu aprinka tautskolam, pee kuràm atrodas leelaks waj masaks semes gabals, peesuhtits semkopibas departamenta galwenàs semes labeerihzibas un semkopibas pahrwaldes zirkulars, sihmejotees uf dahrsu, saknu dahrsu un drumu eerihkoschanu pee minetàm skolam, lai tà weizinatu wispahri scho laukſaimneezibas nosaru attihstibu weetejo eedsihwotaju starpâ. Skolotaji, kuri gribetu eerihkot pee sawàm skolam dahrsus, saknu dahrsus waj drawneezibu, war no galwenàs semes labeerihzibas un semkopibas pahrwaldes saņemt wisadus pabalstus, kà: daschadus anglus kokus, saknu dahrsa sehklas, dahrskopibas instrumentus, mahksligus mehslus, daschadus lihdsekkus pret kaitigeem dahrsa dsihwneekeem, bischkopibâ — tropus, daschadus drawneezibâ nepeezeeschamus daikus. Lai eeguhtu minetos pabalstus, jagreeschas ar luhgumu pawasari ne wehlak, kà lihdf 1. februarim, (preeksch wasaras, pawasara wajadsibam), preeksch rudens wajadsibam ne wehlak, kà lihdf 1. junijam pee weetejàs semkopibas pahrwaldes waj waldibas agronoma, norahdot, zik leels skolai semes gabals, kahdi dabiskee apstahkli, ko grib pee skolas eerihkot — dahrsu, saknu dahrsu waj drawneezibu un kahda tam nosihme preeksch weetejeem eedsihwotajeem resp. laukſaimneezibas attihstibas, kà ari kahdus preekschmetus wehlas dabut. Luhgtee preekschmeti tad no semkopibas waldes teek issuhtiti luhdsejam uf tuwako staziju. Par saņemteem pabalsteem jawed saraksts, kà ari jadod 3 gadi no weetas pamatigs pahrskats par pee skolas eerihkoto dahrsu, saknu dahrsu, waj drawu. Katru gadu eerihkoto apskata weetejais semkopibas waldes inspektors, waj kahda schim noluhkam komandeta persona. Par preekschsihmigu dahrsa, saknu dahrsa waj drawas eerihkoschanu, waj weschanu, skolotaji war uf atteezigu eestahschu eerosinajuma dabut ikgadejus pabalstus lihdf 100 r., kà ari apbalwojumus. Katra skola, kà „Df. W." sino, war saņemt ikgadus preeksch atteezigu nosaru eerihkoschanas pee skolas daschadus preekschmetus lihdf 15 r. un pat leelakâ wehrtibâ.

Rigas aprinka preekschneeka rihkojums pagasta wezakeem zeku taisischanas leetâ.

„Pehz eewahktàm sinam gubernas zeku stahwoklis kluwis wispahrigi slikts. Schis apstahklis isskaidrojas ar to, ka dehl sagaidamàs zeku klauschu kahrtibas ispildischanas pahrgrosibas un zeku weenlihdsigas sadalischanas starp pagasteem un muischam, pagasti zekus islabo pawisam pawirschi jeb gandrihf nemaf neislabo un daschreis tikai pehz wairakeem gadeem.

Bes tam nowehrots, ka wairakâs weetâs uf schkiru zekeem tilti pilnigi sagruwuschi un aisdambejuschees, kapehz tur ari kustiba beidsas. Ismekleschanâ israhdas, kà tahdi gadijumi wispirms eewehroti tanis weetâs, kur nodomats buhwet tiltu uf zeku kapitala rehkina jeb zer no ta pascha kapitala dabut pabalstu tiltu buhwem. Bet pa to starpu lihdf nodoma faktiskai isweschanai — lihdsekku atkaujai no zeka kapitala preeksch schahda jeb tahda weida isdewumeem, paeet laiks no 1—3 gadeem (darba plans pagatawoschana, buhwes darbu aprehkins). Pa wisu scho laiku pahrbuhwejamos tiltus, pehz eewahktàm sinam, nemaf neislabo.

Eewehrojot augschmineto, Widsemes gubernas waldes sewischkà zeku leetu eestahde uf gubernatora pawehli pasinoja man ar preekschrakstu no 26. junija sch. g. sem Nr. 600, ka nekahdi nodomi zeku klauschu kahrtibas ispildischanâ nekahdâ gadijumâ newar buht par pamatu zeku klauschu isbeigschanai jeb nepareisai ispildischanai, eekams schee nodomi naw dabujuschi pascha buhwes jautajuma galigu atkauju un wajadsigàs noudas sumas ismaksu. Pee tam jaeewehro, ka zeku kapitals wispahrigi naw atlizinats zeku klauschu atweeglinajumam schahdâ jeb tahdâ weidâ, bet tapehz atteezigàm eestahdem bes atrauschanàs wajadsigs pagehret zeku klauschu ispildischanu bes jebkahdeem pawahjinajumeem.

Augschmineto paskaidroju Rigas aprinka pagastu wezakeem par sinu un dehl pareisas ispildischanas".

Tà skan Rigas aprinka preekschneeka preekschraksts pagastu wezakeem no 24. julija sch. g.

—ons

Ropaschi. Radineeks kà laupitajs. 3. augustâ ap plkst. 8 wakarâ uf Peterburgas schosejas isdarita aplaupischana sekoschâ kahrtâ. Rigas pilsone Awdokija Jakowlewa no Henselmuischinas bijuschâ kroga brauza ar sawu kurlmehmo radineeku Pawilu Remi uf Rigu ar daschadeem produkteem, kurus pahrdewusi wina aisgahja uf grabaschu tirgu un nopirka kurlmehmajam drehbes un sahbakus. Turpat wina satika otru radineeku, Jelgawas pilsoni Pachomu Fjodorowu, kursch luhdsa winu aisweft uf Ropaschu pagastu. Mahjup brauzot Jakowlewa peesehdàs pee sawas pasinas Annas Uhdris, kad peepeschi 14. werstê no Rigas wina eeraudsija, ka winas pajuhgs apturets un lihdspaņemtais radineeks Fjodorows apbraud ar nasi kurlmehmo, pehz kam winsch israhwa is rateem maisu ar eepirkumeem 29 rbl. wehrtibâ un eebehga meschâ. Pa to paschu zeku brauza kahds nepasihstams wihreets, kursch gribeja laupitaju sakert un wairakas reises uf winu is rewolwera isschahwa, bet kà rahdàs, behglim netrahpija. Laupitajam naw pastahwigas dsihwes weetas un winsch strahdijis uf kugeem.

—ons.

Paltmale. Scheeeenes kapsehtâ swehtdeen, 4. augustâ, bij kapu swehtki. Lauschu bij eeradees labi daudf. Mahzitajs runaja no apustuła Pawila wahrdeem: „Bet nu paleek tiziba, zeriba, mihlestiba, schas trihs: bet ta leelakà no tàm ir mihlestiba." Swehtkus ari kuplinaja 2 dseedataju kori: luteranu un baptistu.

—mans.

Skrihweri. Zeku starp Jaunjelgawu un Skrihwereem ne tikai islabo, kà „L. A." 202 numurâ sinots, bet ari brugè.

—mans.

Rujene. Naktî uf 4. augustu Rujenes apkahrinê bija ismehtatas sozialdemokratiskàs strahdneeku partijas. Wideenas komitejas proklamazijas laukstrahdneekeem.

Sahmsalâ pee ostas paplaschinaschanas darbeem atwesti schajâs deenâs no Sewastopoles kahdi 3000 strahdneeki, kuri esot ihsti leetprateji. Kreetnu strahdneeku netruhkst ari gan paschu laudis.

p.

Kursemes gubernas papildu meerteesnesis, kolegiju asesors Straschinins eezelts par Reweles-Hapsalas apgabala II eezirkņa meerteesnesi un wina weetâ eezelts wezakais teesleetu kandidats pee Rigas apgabala teesas — kolegiju sekretars Lewitskis.

Leel-Auze. Naktî uf 7. augustu sagli sche uslaususchi Gutmana apawu weikalu un issaguschi par 2000 rubleem prezi.

—dse.—

Wentspils aprinkis. XI. kara sirgu eezirkņa pahrsinis barons Arturs Stempelis uf pascha luhgumu atlaists no deenesta un wina weetâ eezelts Richards Proktors.

Wentspils. 15 gadus w. ganu puiku Jahni Kahrklinu no Inscheneeru eelas Nr. 3 wehrsis saduhra 6. augustâ ganibâs pee pilsehtas tik bihstami, ka winsch bija jaaisweds uf Rigu pilsehtas slimniçâ. Winam pahrburts wehders un isburta labâ azs.

p.

Jaunjelgawas aprinkis. Gada tirgus pahrzelschana. Neretas muischâ 8. aug. noturamais gada tirgus pahrzelts schogad ar wizgubernatora atwehli uf 21. augustu.

Ahrsemes.

Meksikas un Sabeedroto Walstu atteezibas saasinas.

Atteezibas starp Miksiku un Sabeedrotàm Walstim pehdejâ laikâ ir palikuschas loti kritiskas, tà ka war iszeltees sadursme, kas nowedis pee ta, ka Sabeedrotàs Walstis eenems Meksiku.

Pehz wezà presidenta Diaza aisdsihschanas meers Meksikâ naw nekad pilnigi nodibinajees. Diazu gahja Madera, bet pehdejo — Huerts un Diaza brahla dehls. Par meksikaneeschu sawstarpejàm pluhkschanam Sabeedrotàm Walstim ir masak ruhpes, ja tikai zaur

---

— Jums ir teesiba man to jautat, — meitene gausi atbildeja: — Un man naw teesiba leegtees jums atbildet. Bet es newaru . . . neko newaru jums teikt.

Reisons jutàs nospeests. Masak wahrdi, wairak winas balss winam teiza, ka leeta ir pasaudeta.

Winsch ilgi luhkojàs uf meiteni un tad peepeschi nikni metàs winai wirsû.

— Newajag! — Luise eekleedsàs un issteepa rokas itin kà aissargadamàs: — Nedusmojatees. Schehlojat mani!

Reisons galigi saudeja paschsawaldischanos.

— Schehlot slepkawu! Sagli! — winsch sauza. — Nè! Es beesgan esmu zeetis. Riht es wisu atklahschu. Juhs winu nogalinajàt, bet pehz tam gahjat wina istabâ un to aplaupijas . . Schausmas! . . . Schausmas! . .

Reisona histerija uf meiteni atstahja pawisam negaiditu eespaidu.

Wina azim redsot apmeerinajàs un sobgaligi teiza:

— Warat to darit. Neweens juhs neluhdf, lai klusejat. Ja juhs noschehlojat ka klusejuschi, tad ejat tuhlin uf poliziju un atsihstatees. Jums pateiksees par tahdàm sinam.

Reisons soloja pa istabu. Meitenes sobgaliba winu nosskaidroja.

Winsch sahka noschehlot tos wahrdus, ko usbudinajumâ bij winai sarunajis.

Un kad winsch atkal nostahjàs winai teeschi pretim waigu waigâ, usbudinajums bij gandrihf pilnigi pahrgahjis.

— Usklausatees, — winsch teiza: — Es negribot esmu sarunajis daudf ko leeku. Man naw nekahda eemesla juhs apwainot. Bet . . .

Wina gribeja winu pahrtraukt.

— . . . Bet man ir teesiba prasit ko juhs sinat par scho slepkawibu un ko juhs darijat Bentama dsihwokli. Eewehrojat, ka ja es neklusetu, jums par to buhtu japastahsta masak bihstameem zilwekeem nekà es esmu.

— Es to nesinu, — wina klusi atbildeja: — Esmu par to jums besgala pateiziga, bet tikai nejautajat man neko.

(Turpmàk wehl.)

Behrna organisma noruhdischana.

Ka behrna organisms janoruhda, to tagad wisi atsihst. Bet schai jautajumâ wehl daudf kas nenoskaidrots, walda paschi daschadakee eeskati un beeschi ween top leetoti pawisam ahrkahrteji panehmeeni un lihdsekli. Un zeeti noteiktu likumu schai leetâ ari nemaf naw, jo wiss atkarajas no organisma un kas weenam noder, otram war nahkt par launu.

Tapehz pee behrna organisma noruhdischanas, jeb nozeetinaschanas leela wehriba japeegreesch wina weselibai un wispahrejai attihstibai. Ja leetotee panehmeeni neatstahj wajadsigo eespaidu, tee tuhlin grosami, jo pretejâ gadijumâ isnahkums war buht gluschi pretejs tam, kahds bij sagaidits.

Wisdroschakas ir tà sauktàs gaisa wannas: tas ir behrneem pirms gulet eeschanas leek labi iswehdinatâ un peeteekoschi siltâ istabâ kaileem wingrot, waj ari isdarit daschadas kustibas papreeksch 3—5 minutes, bet wehlak lihdf 15. Sahkumâ jabuht kailai kermena wirsejai daļai, bet wehlak tas wiss war buht kails. Istabas temperaturu pamasam war pamasinat, bet tikai ne tik semu, ka lai behrneem buhtu nepahtihkami.

Wasaru war gaisa wannas, un lihdf ar to ari saules wannas nemt brihwâ gaisâ. Behrni pamasam japeeradina iseet katrâ laikâ un winus newajag pahrak tihstit. Tapat der pamasam peeradinat gulet istabâ ar wateju logu, bet tikai tà, ka lai guleschana nenoteek spehjâ gaisa mainâ, jeb straumê. Siltâ laikâ war wisu logu turet walâ, bet wehsâ peeteek ar kaplodsinu, kuram preekschâ nolaisch aiskaru, lai gaisa maina notiktu mehreni.

Peeradinat behrnus pee aukста uhdens ir loti teizami, bet tikai tam janoteek wisai usmanigi. Weseligi, spehzigi behrni war rihtos neween wisu kermeni noberset ar aukstu uhdeni, bet ari peeradinatees uf minutem 2 nemt aukstu wannu, waj duschu. Sewischki wasarâ schahdas wannas ir atspirdsinoschas. Turpretim wahji, masasinigi un nerwosi behrni nepanes aukstu uhdeni un tas beeschi ween wineem ir pat kaitigs. Wini to war leetot tikai ar ahrsta atkauju.

Meegam leela nosihme preeksch behrna organisma un tapehz to nekad newajag pahrtraukt. Weeni behrni guk wairak, ziti masak, bet zaurmehrâ 6—12 gadus wezeem behrneem wajag 10—12 stundu meega. Ja behrni guk neparasti ilgi, tad tas isskaidrojams waj nu ar wina masasinibu, kahdu nerwu kaiti, waj ari pee tam wainiga wina organisma sewischki intensiwâ attihstiba.

Trauzet newajag tikai ihstu meegu, bet ne snaudukoschanu. Tapehz, tik lihdf ko behrns pamodees, winam tuhlin wajag zeltees augscham. Wahlaschanàs pa siltu gultu un snaudukoschana ir kaitiga. Gultai jaleeto zeets madrazis, zeets, sems spilwens un wilnas sega.

Tik daudf par meesigo noruhdischanu.

Kas turpretim sihmejas uf garigo, tad pee tàs jabuht ne masak usmanigeem un wehrigeem. Sche wehl masak war dot noteiktus preekschrakstus, un wehl jo wairak jarehkinas ar katra ihpascha behrna dabu, raksturu un attihstibu.

Weena leeta tomehr janem wehrâ — newajag behrna brihwibu pahrak aprobeschot ar daschadeem noteikumeem, bet dot sinamu brihwibu un patstahwibu. Bet ja reis noteikumi doti, tee behrnam japilda, lai winsch tà peerastu pee paklausibas un disziplinas. Nepaklausiba nekad naw atstahjama nesodita. Tikai audsinatajs to nekad nedrihkst darit usbudinajumâ, bet tikai meerigâ garâ un ar leelako apdomibu.

—sch—

Latw. Skolu un Isglihtibas Beedribas Pirmmahzibas skolâ sehneem un meitenem

mahziba sahkſees 12. augustâ. Uſnemſchana notiks 8. un 12. augustâ no plkſt. 9—1 deenâ skolas telpâs, Lehjeju celâ Nr. 4. Pirmâ nodalâ uſnems behrnus **beſ kautkahdàm ſinaſchanam.**

Walde.

---

to par daudſ nezeesch tirdſneeziba, bet Sabeedrotàm Walſtim dara ruhpes meſſikaneeſchu draudſeſchanàs ar japaneem. Meſſikaneeſchi ſen jau baidas no amerikaneem un tadehł pirmais eeſahka draudſetees ar japaneem wezais Diazs, lai zaur to eeguhtu pretſwaru pret amerikaneem.

Bet japani ir amerikanu pretineeki un iſſchkiroſchà zihna ſtarp amerikaneem un japaneem dehł waldibas pahr Kluſo okeanu ir neiſbehgama. Tadehł amerikani ſahka ſkatitees ſchaubigi uſ meſſikaneeſchu draudſeſchanos ar ſaweem pretineekeem un amerikani dehł tam palihdſeja Maderam gahſt Diazu. Madera iſturejas pret amerikaneem labwehligi, bet tagadejais preſidents Huerts atkal ſahka atjaunot beedroſchanos ar japaneem. Sabeedroto Walſtu ſuhtnis Meſſikâ Wilſons bij apgalwojis ſawai waldibai, ka no Huerta daudſ neeſot ko bihtees, bet kad Huerta draudſeſchanàs ar japaneem par daudſ kluwa redſama, tad neſen Wilſonu aiſſauza un wina weetâ uſ Meſſiku par Sabeedroto Walſtu repreſentantu ſuhtija Lindu. Huerts no Sabeedrotàm Walſtim wehl naw atſihts par preſidentu un tadehł Lindu neſauza par ſuhtni, bet tikai par repreſentantu, kuram nemaſ nebij jaſtahdas preekſchâ Huertam, bet jaweb ſarunas ar tagadejo Meſſikas waldibu tikai priwatâ zekâ. Ar ſcho ſoli Sabeedrotàs Walſtis it kà iſaizinaja Huertu waj nu uſ pretoſchanos, waj peekahpſchanos. Pretoſchanàs buhtu ta, jo Huerts leegtos weſt ſarunas ar Lindu, ko winſch no ſahkuma ari leelijàs darit un nelaiſt Linda nemaſ Meſſikâ. Bet ja Huerts ſahka weſt ſarunas, tad ta bij peekahpſchanàs ſihme. Linds tatſchu beſ pretoſchanas eegahja Meſſikâ un ſahka weſt ſarunas un jau wareja ſagaidit weenoſchanos un iſlihgſchanu ſtarp abàm walſtim, bet tad pehdejàs deenàs Huerts atkal ir ſahzis rihkotees preteji. Sche japeebilſt, ka jau daſchas nedelas agrak winſch aiſſuhtija uſ Japanu par ſuhtni Diazu, kas gan tur wehl naw nonahzis.

Par pehdejo deenu notikumeem ſino: Meſſikâ, 5. augustâ. Preſidents Huerts uſ preſidenta Wilſona rakſtu, ko paſneedſa Linds, atteizàs peenemt kaut jeb kahdu Sabeedroto Walſtu ſtarpneezibu Meſſikas leetàs. Scho atbildi Linds noſuhtija ſawai waldibai.

Meſſikâ, 6. augustâ. Huerts peepraſija no Sabeedrotàm Walſtim atſiht winu 24 ſtundu laikâ par preſidentu. Ja tas netiktu darits, tad ſarunu weſchana tikſchot pahrtraukta.

Waſchingtonâ, 6. augustâ. Linds ſino, ka Huerts noleedſot ultimata peeſuhtiſchanu par wina waldiſchanas atſihſchanu. Brejans telegrafeja Lindam, ka Huerts atraidijis Sabeedroto Walſtu preekſchlikumus, kuru noluhks bijis weenoſchanàs panahkſchana ar Meſſiku. Tagad Sabeedroto Walſtu waldibas weenigais nſdewums eſot tas, ſargat Meſſikâ amerikanu pilſonu dſihwibu un mantu, kas wislabak zaur to panahkams, **ka amerikani atſtahj Meſſiku.** Nababſtigajeem preekſch aiſzeloſchanas dabuſchot pabalſtu.

No pehdejàm augſchejàm ſinam redſems, ka ſtahwoklis palizis gluſchi kritiſks: Huerts atraida wiſus Sabeedroto Walſtu preekſchlikumus un Sabeedrotàs Walſtis nodomajuſchas uſſahkt pret Meſſiku kara darbus. K.

Balkani.

Londonê, 7. augustâ. Reitera agentura ſino, ka leelwalſtis apſpreeſchot jautajumu, kahdi jauni ſoli buhtu ſperami pret Turziju dehł turku kara ſpehka eeeeſchanas Trakijâ.

Sofijâ, 7. augustâ. Pehz kaujas ar bulgaru maſo garniſonu Kutſchukawakâ turki eenehma ſcho weetu un iſdarija bulgaru apkauſchanu.

Konſtantinopolê, 7. augustâ. Leelweſirs apmekleja kreewu wehſtneeku un paſkaidroja, ka baumas par to, ka turki gribot eenemt Dedeagatſchu, un dotees pahr Bulgarijas robeſchu, eſot nepamatotas. Tikai aiſ ſtrategiſkeem eemeſleem, neſinadami par bulgaru nodomeem, turki pahrgahjuſchi pahr Marizu. Leelweſirs eſot dewis armijas wirſkomandeerim pawehli, tuliht atſaukt atpakal pahr Marizu pahrgahjuſcho turku kara ſpehku.

Lihdſigu paſkaidrojumu eeſneedſa leelweſirs ar rakſtu wiſàm leelwalſtim.

Rigâ.

Lai nowehrſtu neatlautas medibas Widſemes gubernators eſot nolehmis iſdot atlaujas ſihmes ſlinſchu tureſchanai tikai medibas beedribu beedreem. p.

Pahrtikas ſadahrdſinaſchana no pilſehtas puſes. Tam pilſehtas eedſihwotaju daudſumam, kuram naw ſawas mahjas eedſihwes un kuri wehlas iſſargatees no wiſadâ ſinâ peedauſigeem trakteereem, reſtorazijam un alus pahrdotawam, priwati ehdeenu nami ir nepeezeeſchamakâ dſihwes wajadſiba. Priwati ehdeenu nami ir nepeezeeſchami neween jaunekleem un jaunawam, bet ari wiſeem ziteem maſrozigakeem un aiſ garà deenaſta laika newaligakeem, kureem eeſpehjams pa ihſo brihwlaiku dabùt kahrtigus ehdeenus katrâ laikâ par peemehrigàm zenam. Tapehz ari pehdejos gados ir eerihkots wiſàs pilſehtas dakàs prahws ſkaits priwatu ehdeenu namu, bet pehdejâ laikâ tee ſahk panihkt aiſ dahrgajàm telpu ihrem, pahrtikas pretſchu dahrdſibas un neſamehrigi ſadahrdſinateem pilſehtas nodokleem. Pilſehtas walde un dome, kuras ſaſtahw no turigeem un bagateem namu ihpaſchneekeem, leekas, nemaſ neſaprot, kahdu poſtu nodara ar pilſehtas nodokku ſadahrdſinaſchanu preekſch priwateem ehdeenu nameem; jo ar to ſadahrdſina ſchajos namos pahrtiku tahdâ mehrâ, ka maſturigakee neſpehj makſat un teem wiſadi jabadojas un japanihkſt meeſigi un garigi. Wehl gadus 3 atpakal ſcheem ehdeenu nameem bija jamakſâ tikai 21 rbl. leels pilſehtas nodoklis, bet tagad ſchis nodoklis paaugſtinats par weſeleem 100 rbl., neraugotees pat uſ to, ka ari telpu ihres paaugſtinatas nereti pat divkahrtigi, bet par treſchu daku jau wiſpahreji un ka ari paſchas pahrtikas prezes ſtipri ſadahrdſinatas lihdſ ar malku un darba ſpehku. Nekahdâ ſinâ naw attaiſnojami, ka ari pilſehta no ſawas puſes dſenas pehz pelnas uſ maſturigo un godigo pilſehtas eedſihwotaju rehkina. o.

Par pilſehtas lombarda briljanteem, kurus lombarda direktors Stieda pahrdewis 1911. g. kahdâ Peterburgas weeſnizâ un par kuru gadijumu gan weetejee, gan ari Peterburgas laikrakſti tik daudſ rakſtijuſchi, kahds Rigas wahzu pilſonis eeſneedſis jau pehrnajâ nowembrî pilſehtas domei peepraſijumu, apmeerinat daſchabàs walodas kaudìs, atklahti iſſinojot to lehmumu un pilnwaru ſaturu, pehz kureem lombarda direktoram Stiedam atkauts aiſweſt lombardâ eekihlatos briljantus uſ Peterburgu un pahrdot tos tur priwatâ kahrtâ, kà ari iſſinot tos eemeſlus, kuru dehł bijis wajadſigs iſdot Stiedam ſchahdu teeſibu, pahrkahpjot lombarda uſtawa noteikumus, ka lombardâ eekihlatàs un laikâ neiſpirktàs waj eekihlajumâ neatjaunotàs leetas japahrdod uſ weetas un weenigi atklahtâ wairakſoliſchanâ, kas eepreekſch jaiſſludina. Neſanehmis nekahdu atbildi, peepraſijuma eeſneedſejs neſen greeſees pee pilſehtas waldes apjautatees par ſawa peepraſijuma likteni un ta paſinojuſe, ka peepraſijumu wina gan ſanehmuſe, bet atſtahjot neeewehrotu un neeeſneegſchot domei. Ar to neapmeerinats, peepraſijuma eeſneedſejs dod patlaban leetai tahkaku likumigu wirſeenu, lai panahktu ſchajâ briljantu leetâ ſkaidribu. p.

Balagana upuris. Pee Ahgenskalna tirgus ir eerihkots karuſels, ar kuru iſmanto pat maſus behrnus, uſnemot tos beſ peeauguſcho uſraudſibas. 6. augustâ ſchahdâ gadijumâ gadus 10 wezais Florentijs Sokulewitſchs no m. Nometnu celàs Nr. 11 nokluwis karuſeka ſkritulî, kur winam bihſtami eewainota labâ kahja ſem zelgala un pahrrauta leelâ dſihſla. Behrnu aiſweda uſ pilſehtas ſlimnizu, kur atſina eewainojumu par tik gruhtu, ka warbuht kahja janonem. Labakâ gadijumâ tomehr kahja nebuhs leetojama nekad. — Tas apſtahklis, ka karuſeli uſnem behrnus beſ wezaku pawadibas, bijis ari par zehloni, ka daſchi behrni paſahkuſchi ſagt ſaweem wezakeem naudu, lai buhtu ar ko iſleetot ſcho balaganu. p.

Darba atjaunoſchana. 7. augustâ Jeſena porzelana fabrikâ daka ſtrahdneeku uſſahka darbus ſem wezeem noteikumeem. No 600 ſtrahdneekeem pee darba ſtahjuſchees 70. —dſe—

Feniksa fabrikâ kaleji, ſkaitâ kahdi 250 zilweki, wehl weenumehr ſtreiko. Pahrejee ſtrahdneeki uſſahka darbus 1. augustâ. Fabrikas direkzija iſlaiduſi paſinojumu, ka ſtreikotaju weetâ peenem jaunus kalejus. —dſe—

Nelaimes gadijumi. Muitas rajonâ pee pretſchu kraufſchanas wakar kahda kaſte uſkrita un pahrlauſa labo kahju ſem zelgala 17 gadus wezajam ſtrahdneekam Waſilijam Ponkam no Awotu celas 6. — Uſ darbu ejot wakar uſ celas krita un ſalauſa labo pehdu 60 gadus wezais Peters Kornits no Pernawas celas Nr. 13. — Tahlheima fabrikâ pee ſikſnas likſchanas ſchoriht krita un ſalauſa labo roku ſem elkona 30 gadus wezais Karlis Graſmanis no Walera muiſchas. Eewainotee nodoti I. pilſehtas ſlimnizâ. p.

Paſchnahwiba. Aiſ wehl neiſſinata zehlona naktî uſ 7. augustu ſawâ dſihwoklî Witebſkas celâ 39 eedſehra kahdas nahwes ſahles 29 g. w. Samuels Muſchinſkis, kas bija neprezejees. Winu gan tuhlin aiſweda uſ 1. pilſehtas ſlimnizu, bet tur winſch nomira otrâ rihtâ, nenahzis pee ſamanas. p.

Sagiſtejàs 7. augustâ aiſ pahrſkatiſchanàs ar ſahlſs ſkahbi 52 gadus wezais Indrikis Balodis Stabu celâ Nr. 57. Pilſehtas ſlimnizâ ir zeriba glahbt wina dſihwibu. p.

Sabrauza 7. augustâ Skolas celâ kahds weſumneeks 72 gadus wezo Frederiku Glatenberg ſno Krahſotaju celas Nr. 2, kurai pahrlauſa labo roku ſem elkona. Ormanis aiſbehga, tà ka wina numurs palika neeewehrots. p.

Noplauzejàs 7. augustâ ar wahroſchos putru Jaroſlawas celâ Nr. 14 gadus 2 wezais Titans Terchows, kuru aiſweda uſ pilſehtas ſlimnizu. Winam appluka abas kahjas un wehders koti wahrigi. p.

Uſbrukums. Wehl naw atklahti ſinams, aiſ kahda eemeſla 19 gadus wezais Oſips Laguſchinoks uſbruzis 6. auguſta peewakarê Prowodnika dahrſâ Sarkandaugawâ, Sihmana celâ gadus 21 wezajam Michailam Wilaſowſkam un ſaduhris to ar naſi. Wainigais apzeetinats. p.

Kabatas ſahdſiba. Pee witrinas Schkuhnu celâ Nr. 11 7. augustâ puſdeenas laikâ iſſagts no kabatas ſelta pulkſtens ar ſaiti 220 rbl. wehrtibâ zeku inſcheneeram Nikolajam K. no Suworowa celas 49.

Sahdſibas. 29. artilerijas brigades palkawneekam Wladimiram Raſſwetkinam Gertrudes celâ 14 naktî uſ 7. auguſtu atmuhkets dſihwoklis un noſagtas daſchadas mantibas par 231 rbl. un Jekabam Purwiſcham turpat uſwalks 75 rbl. wehrtibâ. p.

Noſudis J. Ehſeliſcha mineraluhdenu eeſtahdes Kutſcheers Karlis Kahns no Matiſa celas Nr. 91 jau ar eekaſeteem 10 rbl. par mineraluhdeneem. p.

Jelgawa.

Uſ paſcha Iuhgumu, ſlimibas dehł, atlaiſta no deneſta Jelgawas gubernas zeetuma preekſchneeze Treiden un winas weetâ eezelta kolegiju ſekretara atraitne Wera Perfiljewa.

Apſtiprinats amatâ jauneewehletais Jelgawas un Dobeles rabins M. Nuroks.

Adminiſtratiws ſods. Zaur ſawu dſehraja dſihwi polizijai labi paſihſtamais un kildigâ karaktera dehł jau wairak reiſes no meerteeſneſcha ſoditais Teodors Moroſows uſbahſàs 16. junijâ kahdai pa celu ejoſchai ſeeweetei. Kad garam ejoſchais padpalkawneeks M. tam atgahbinaja wina nepeeklahjigo uſweſchanos, tas ſakampa to aiſ kruhtim un ſahka to gruhſtit un lamat. Moroſows par to tagad ſodits adminiſtratiwâ kahrtâ ar 2 nedelam areſta pee polizijas.

Nepamatota aiſbildinaſchanàs. Bauſkas maſpilſone Eſtere L. — moderneeze no Wolguntes pagaſtâ atrodoſchàs keegelnizas bij 6. augustâ, pee Peterburgas weeſnizas, atſtahjuſi ſawu ſirgu uſ celas bes uſraudſibas un pati eegahjuſi weeſnizâ, kur palikuſi kahdu ſtundas zeturkſni. Sirgs pa to laiku uſgreeſees uſ trotuara un trauzejis publikas kuſtibu. Par to nu gorodowojs aiſweda L. uſ poliziju kur peeſihmeja, ka ſchahdu winas nepareiſu rihzibu winſch jau agrak tai atgahdinajis, bet ta turpreti aiſbildinajàs, ka neeſot to ſinajuſi. Par notikuſcho ſaſtahdits protokols.

Nelaimigs gruntsgabals. Kà jau ſinots, tad naktî uſ 6. auguſtu nodedſa uſ Grebnera celâ atrodoſchâ Bulka gruntsgabala dſihwojamâ ehka un ſchkuhnis. Nahkoſchâ naktî nodedſa turpat atkal kahda wehl nenobeigta jaunbuhwe.

Sahdſibas. Schenbergas ſemneezei Dorei G. no Marijas celas Nr. 36, 5. augustâ ſtarp pulkſten 6—8 wakarâ, par winas prombuhſchanas laiku, iſſagtas iſ ſtalliſcha leetotas paugas — 8 rubku wehrtibâ.

— Waſchonim K. S. no Sakku dahrſa celas Nr. 1, iſſagta naktî uſ 6. auguſtu iſ aiſſlehgta ſtalliſcha ekipaſchas gumijas rehpe — 25 r. wehrtibâ.

Telegramas.

8. augustâ (21. aug.).

Kijewa. Pilſehtas dahrſâ bij ſarihkoti ſalumu ſwehtki, pee kam 15,000 leelais kauſchu bars druhſmedamees ſaulauſa ſehtu. Druhſmâ daudſ zilweki zeetuſchi.

Baku. 9 firmàs 808 ſtrahdneeki ſtahjàs pee darba pehz tam, kad bij pilditas winu uſſtahditàs ſaimneezifkàs praſibas.

Londone. Bedfordâ ſufraſchiſtes aiſdedſinajuſchas kokunoliktawu. Saudejumi 2000 mahrzinu ſterlinu. Notikuma weetâ iſkaiſitas ſufraſchiſtu broſchuras.

Sofija. Zaribrodâ eeraduſchees daudſ bulgari, kuri iſraiditi no Mitrowizas un Iſkibas.

Meſſika. Zaur dinamita ſprahdſeenu Takubajas preekſchpilſehtâ **nogalinati un eewainoti 100 zilweki.** Galwenâ kahrtâ ſeeweetes un behrni. Sprahdſeens notizis zaur dinamita weſuma ſadurſchanos ar tramwaja wagonu.

Schanhaja. Sino, ka ſeemeekneeku kara ſpehks eenehmis Nankinu.

Atbildigais redaktors: **R Purinſch.**
Iſdeweja: **Sabeedriba „Latweeſchu Awiſes."**

Grahmatweschanu

katrs mahjâs war pamat ismahzitees zaur muhsu aismuguriko

„Grahmatweschu Skola"

lekzijâs. **„Grahmatweschu Skola"** eeteizama kâ eesahzejeem, tâ ari teem, kuri jau beiguschi kahdus grahmatweschanas kursus **kâ wehrtigs papildinajums.** Katrs **„Grahmatwescha Skolas"** mahzeklis, pehz atteeziga eksamena isturreschanas, **dabû grahmatwescha attestati.** Prospektus pret 14 kap. pastmarkâs issûta Sabeedribas **„Komersants"** kantoris, **Rigâ, Stabu eelâ Nr. 50.**
Pasta adrese: **Rigâ, pasta kaste Nr. 1285.**

„Latweeschu Awises" redakzijas isdewumâ isnahkuschas schahdas grahmatas:

Baraba!

Stahsts no Kristus laikeem. No anglu rakstneezes Marijas Korelli. Tulkojis Ed. Rudsits.
Makšà **60** kap., pa pastu peesuhtot **68** kap.

Uhdens wirpuli.

Henrika Senkewitscha romans. Tulkojis Fridis.
Makšà **40** kap., pa pastu peesuhtot **46** kap.

Starp eenaidneekeem.

Kahda jaunekla, 1812. gada kara azuleezineeka beenas grahmata. No W. Y. Awenariusa.
Tulkojis Ed. Rudsits. Makšà **25** kap. Par pastu peesuhtot 31 kap.

Muhsu noseegums.

J. A. Rodionowa stahsts
Tulkojis Ed. Rudsits. Makšà **20** kap.
Par pastu peesuhtot 26 kap.

Deks Troms.

Holandeeschu rakstneeka Kiwita stahsts. Tulkojis J. P.
Makšà **20** kap., par pastu peesuhtot **26** kap.
Dabonamas „Latweeschu Awises" ekspedizijâ, Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 40. Telefons 981.
Weikalneekeem parastais rabats.

Tschuguna leetuwe, granita sahgetawa un slihpetawa

J. Lahzis, Rigâ,

Peedahwà daschadus tschuguna, granita un marmora **kapu krustus un peemineklus** par mehrenàm zenam
Fabrika: Pletenberga eelâ Nr. 19. Telefons Nr. 24—87.
Fabrikas nodala: Meera eelâ Nr. 33. Telef. Nr. 54—36.
Noliktawa tschuguna prezem: Terbatas eelâ Nr. 26. Telefons Nr. 986.
Noliktawa granita prezem: Meera eelâ Nr. 33, paschas namâ, Telefons Nr. 54—36.
Pasta adrese: **J. Lahzis, Rigâ.**

Aisputes schaurfleeschu dsellszeka wasaras brauzeeni.

Atstahj Leepaju: pulksten 9 un 45 min. rihtâ; plkst. 8 wak.[1]); plkst. 11. rihtâ[2]); plkst. 4 un 40 min. deenâ[3]).

Peenahk Aisputê: plkst. 12 un 15 min. deenâ; plkst. 10 un 30 min. wakarâ; plkst. 1 un 20 min. deenâ[1]).

Atstahj Aisputi: plkst. 6 un 25 min. rihtâ; plkst. 1 un 40 min. deenâ; plkst. 7 un 05 min. wak.[2]).

Peenahk Leepajâ: plkst. 8 un 50 min. rihtâ; plkst. 4 un 10 min. pehz pusdeenas; plkst. 7 un 05 min. wak.[3]); plkst. 9 un 40 min. wak.[2]).

[1]) Pasasch.-pretschu wilzeens Nr. 5a ees lihdz 31. augustam, bet no 1. sept. wina weetâ ees wilzeens Nr. 5, kas no Leepajas atees plkst. 7 un 10 min. wakarâ.

[2]) Schis salumneeku wilzeens ees sekoschâs deenâs: 5., 12., 19., 23. un 26. maijâ; 2., 3., 9., 16., 23., 24 un 30. junijâ; 7., 14. un 28. julijâ; 4., 11., 18. un 25. augustâ.

[3]) Schis salumneeku wilzeens ees no 25. maija lihdz 14. augustam.

„Semkopis."

Laukfaimneezibas, bischkopibas, dahrsneezibas, tirdsneezibas, ruhpneezibas u. t. t. nedelas raksts.

Diwdesmit pirmais gadagahjums.

„Semkopja" Nr. 31. saturs. Semkopiba. Par kartupelu un sa'naugu usglabaschanu. Buhmanu Peters. — **Lopkopiba.** Sarkanà danu peena gows. No agr. A. Seemela, Danijâ. — **Bischkopiba.** Ka truhkst muhsu bischkopjeem? J. S—ns. — **Sweja un siwkopiba.** Daschi aisrahdijumi par siwkopibu. No Buhmanu Petera. (Beigas). — **Daschadi raksti.** Wiskreewijas higienas isstahde Peterburgà. „J. D. L.". — **Daschadas sinas.** — **Sihkumi.** — **Lasitaji sawà starpà.** — **Tirgus sinas.** — **Sludinajumi.**

Isdewejs un redaktors: agronoms **J. Bisseneeks.**
Redaktors: agronoms **J. Bergs.**

Schim numuram eet lihdz peelikums par kaulu milteem no Peterburgas Kaulu Fabriku Sabeedribas.

„Semkopja" peelikums:

„Baltijas Lopi."

Raksti par weeteja lopkopibu.

7. burtnizas saturs: Latweeschu Lauksaimn. Ekonomisklâs Sabeedribas Lopkopibas anketa. (Turpmak wehl.) — Par Preekulmuischas ganampulka raschibu 1912. gadà. „Rig. Aw." — Par latweeschu lopu ispehtischanu. (Beigas.) — **Kronika.** No Sezes. Waiwarinsch. — No Skujenes draudses. Pasina.

Isdewejs: agronoms **J. Bisseneeks.**
Redaktors: agronoms **K. Rosits.**

Drukats Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomisklas Sabeedribas drukatawà, Jelgawà.

Apstellejams
wisâs grahmatu pahrdotawâs, laukfaimneezibu weizinoschâs beedribâs, pee pagastu wezakeem, rakstweschu un skolotaju kungeem un **„Semkopja" ekspedizijâ, Rigâ,** Leelâ Kehninu eelâ Nr. 29, waj ari **Jelgawâ,** Katolu eelâ Nr. 46 un L. L. E. S. nodalâs.

Makšà:

Rigâ waj Jelgawâ nonemot	1/1 g.	2 rbl. — kap.
„ „ „ „	1/2 g.	1 „ 10 „
„ „ „ „	1/4 g.	— „ 60 „

L. L. Ekon. Sab. beedreem **1** r. **50** k. gadâ ar peesuhtischanu; nebeedreem **280** kap
Adreses maina . . . . . **10** kap.

Redakzija: Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 46.

Mahjas grahmatas

peedahwà
Grahmatruhpneezibas Ekonom. Sabeedribas,
agrak G. Landsberga,
grahmatu un rakst. leetu tirgotawas nodaka
Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 7.

„Latweeschu Awischu"

isdalamàs weetas Jelgawâ:

Leelajâ eelâ:
Leepas kga grahm. weikalâ Nr. 17.
Allunana kga gr. weikalâ 21.
Bluhma kga gr. weikalâ 8.
Gothardta kga weikalâ 73.
Reinschüssela kga weikalâ 66.
Weidemana kga weikalâ 81.

Katolu eelâ:
Grahmatruhpneezibas Ekonomisklâs Sabeedribas, agr. G. Landsberga kga gr. weikalâ 7.
Neimana kga gr. weikalâ 11.
H. Allunana kga weikalâ 32.
Gothardta kga weikalâ 42.
A. Stegmana kga weikalâ 35.
Jelg. Laukfaimn. Beedr. Konsuma weikalâ 44.
Latweeschu Laukfaimn. Ekonomisklâs Sabeedribas weikalâ 46.
Maczewska kga weikalâ 50.
Pukischa kga weikalâ 43.
Droschprahta kga weikalâ 60.
Sch. Leipziga kga weikalâ 51.

Kangiseru eelâ:
Lonerta kga weikalâ Kangiseru un Walles eelu stuhri.
Jansona kga weikalâ 53.

Konstantina eelâ:
Purmala kga weikalâ.

Us Rehtina damba:
Timmerman kga weikalâ.

Kungu eelâ:
Sakenfeldta kga weikalâ.

Pee tirgus:
Siederman kga weikalâ.
Kahna kga weikalâ.
Weinreicha kga weikalâ.
Abromowitza kga weikalâ.

Akzises eelâ:
Heilsberga kga weikalâ.
Pukischa kga weikalâ.

Salajâ eelâ:
Heijstera kga weikalâ 36.
Konstein kga weikalâ 49.

Schagares eelâ:
Seglin kga weikalâ.
Krastin kga weikalâ.
Sweedris kga weikalâ 18.

Skrihwern eelâ:
Kraft kdses weikalâ.

Esera eelâ:
Grossberg kga weikalâ.
Kocha kga weikalâ.

Lilienfeldu eelâ:
Sahmeka kga weikalâ.

Palejas eelâ:
Bestborna kga gr. weikalâ.
Sakalowskij bodê 26.

Wilnuma eelâ:
Sahlman kga weikalâ.
Frischmana kga weikalâ.

Walles eelâ:
Stakles kga weikalâ.

„Latweeschu Awischu" ekspedizija Jelgawà,
Katolu eelâ Nr. 42.

No wâldibas preekschâ rakstitos **Sihkrediteestahschu**

norehkinu formularus

(gada zeturkschnu un mehneschu norehkineem)
peedahwà
Grahmatruhpneezibas Ekonomiskàs Sabeedribas
agrak G. Landsberga
grahmatu pahrdotawas nodaka, Jelgawà.

Dr. Sabeschinskis plauschu,

sirds, neeru, mahgas, asins, zukura, reimatisma, eeksch. un behrn. slim. Peenem. slimn. k. deenu (ari swehtu- un swehtku deenâs) Rigà **Wehweru eelâ 1,** tel. 55-99, no p. 8—12 pr. p. un no 4—7 wak. Strahdn. kalp. darbd. ari wehl lihdz 8 wak.

2 skolneezes (-kus)

peenem pilnâ pansijâ bij laukskolotajs. Peeprasams „Semkopja" ekspedijâ, Jelgawà, Katolu eelâ Nr. 46.

Skolneezes (-kus)

usnem korteli, Leelajâ eelâ Nr. 21, pee **J. Oscha.**

Klaweeru stundas

pasneedz Salàs celas beigas. Filosofa eelâ Nr. 7.

Atrasta

Uhdenswada eelâ **seeweeschu schalle.** Sanemama Lejeju eelâ Nr. 55, pee K. Banga.

Jelgawas kopmoderneezibâ
Kalwes schosejâ Nr. 20, wajadsigas

strahdneezes.

Peeteiktees turpat kantori.

Dsihwoklis

no 2 istabam isihrejams. Saknudahrsa eelâ Nr. 7.

Darba (lauku) ratus

wehlas pirkt. Peedahwajumi nododami Jelgawà, Walles eelâ Nr. 12, ormanim Nr. 96.

Ahnes muischâ

pahrdodama seme ar jaumi meschu (20—30 g.) gar Langerwaldes robeschu sihkôs gabalôs wasarnizu eerihkoschanai, no Leelupes apm. 1½ wersti Pahrdodama ari mescha seme bez mescha wisada leeluma gabalôs. Tuwakas sinas pee pahrwaldneeka **J. Neuberta,** Tetelmindes Jehgerôs. Telefons 376.

Drukats Grahmatr. Ekon. Sab., agr. G. Landsberga drukatawà, Jelgawà.